

Memo van de gedeputeerde

S.J.A.H. Smeulders

Gedeputeerde Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit

Onderwerp

Ontwikkelingen bij verbreden/verdiepen Wilhelminakanaal Tilburg

Datum

30 september 2024

Documentnummer

C2276102/ 6002434

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Geachte Statenleden,

Op 12 juli 2023 heb ik uw Staten middels een [memo gedeputeerde](#) voor het laatst geïnformeerd over de voortgang van de projecten in het Wilhelminakanaal te Tilburg. Met deze memo informeer ik u over recente ontwikkelingen bij de verbreding en verdieping van het Wilhelminakanaal.

Kopie aan

Van

Opgave

Samen met de gemeente Tilburg en Rijkswaterstaat werkt de provincie Noord-Brabant aan de opwaardering van het Wilhelminakanaal om haven Loven bereikbaar te maken voor grotere schepen (vaarklasse IV). Het verbeteren van dit logistieke knooppunt (onderdeel van de Goederenvervoercorridor Zuid-Oost), waar vaarweg, spoor en weg samenkomen, zorgt ervoor dat de binnenhavens in Tilburg beter bereikbaar zijn. Daardoor kunnen meer containers per schip en trein naar het achterland worden vervoerd in plaats van over de weg.

Telefoon

(073) 681 21 77

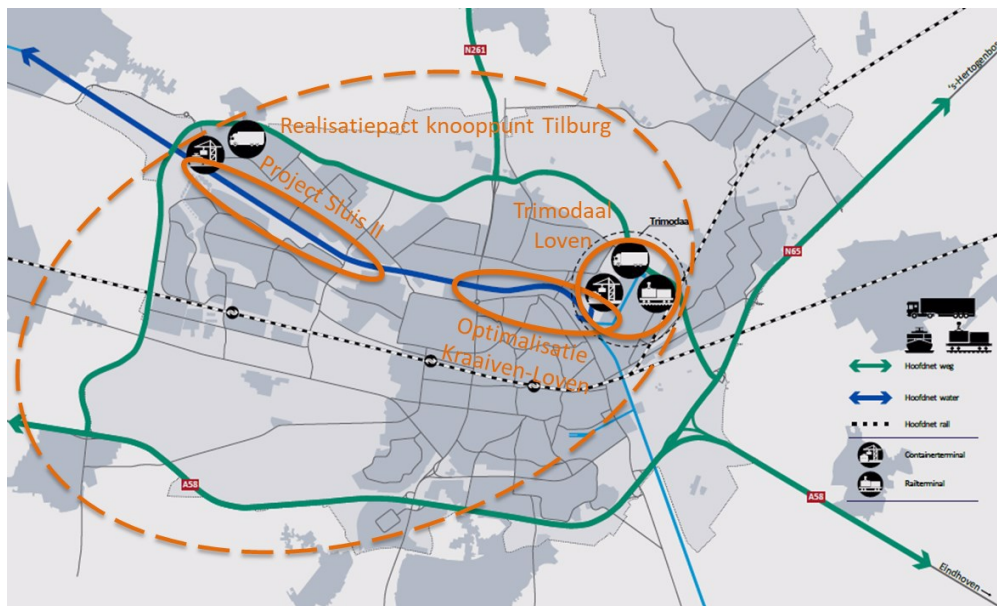
Email

ssmeulders@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Om de binnenhavens beter bereikbaar te maken, zijn afspraken gemaakt over de verschillende fases waarin het project Wilhelminakanaal uiteenvalt (zie kaartje).

Situatietekening Wilhelminakanaal Tilburg

Herbouw Sluis II

Het project Wilhelminakanaal Sluis II is als gevolg van de landelijke stikstofproblematiek in 2022 in de wachtstand gekomen. Zoals u gemeld, is bij dit project alleen in de bouwfase mogelijk sprake van een tijdelijke en beperkte toename van stikstofdepositie en niet in de gebruiksfase. Daarom is de inzet van schoon en emissieloos bouwmaterieel verkend om in te zetten tijdens de bouwfase. Daarna is, in lijn met de Porthos-uitspraak van de Raad van State op 16 augustus 2023, de stikstofuitstoot van het project ecologisch beoordeeld in een 'Voortoets Natura 2000-activiteit' (voorheen 'Voortoets Wet natuurbescherming'). Uit de voortoets blijkt dat het project geen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden heeft. Het project Wilhelminakanaal Sluis II heeft daarom geen WNB-vergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig.

Datum

30 september 2024

Documentnummer

C2276102/ 6002434

Als vervolgstap heeft Rijkswaterstaat in december 2023 het ontwerp-projectplan Waterwet voor het project Wilhelminakanaal Sluis II gepubliceerd. Hierop zijn enkele zienswijzen binnengekomen en is het projectplan op onderdelen aangevuld en aangepast. Samen met de Voortoets Natura 2000-activiteit, is het (definitieve) projectplan Waterwet op 26 juni 2024 gepubliceerd. Op dit projectplan is geen beroep aangetekend, waardoor het projectplan Waterwet onherroepelijk is.

Met het onherroepelijke projectplan Waterwet wordt de formele MIRT-projectbeslissing aangevraagd. De projectbeslissing, die wordt genomen door de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), staat gepland voor oktober 2024. Met de projectbeslissing is de planvoorbereidingsfase afgerond en kan het project Wilhelminakanaal Sluis II verder naar de contract- en aanbestedingsfase.

Voordat Rijkswaterstaat het project Wilhelminakanaal Sluis II gaat aanbesteden, moet de financiering voor het project geborgd zijn en moeten de afspraken tussen de samenwerkende partijen zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst (BOK). De ondertekening van de bestuursovereenkomst tussen Rijk, provincie en gemeente is voorzien in het eerste kwartaal van 2025. Aansluitend wordt in het tweede kwartaal van 2025 de aanbesteding formeel opgestart. De verwachting is, dat in het eerste kwartaal van 2026 de gunning aan een aannemer kan plaatsvinden. De voorlopige planning voor ingebruikname van het Wilhelminakanaal voor de CEMT-klasse IV ¹ is op basis van de huidige inzichten voorzien in 2029.

Optimalisatie Kraaiven-Loven (voorheen Wilhelminakanaal Fase 1,5) In 2023 is geconcludeerd dat voor geen enkele onderzochte variant voor een volledige opwaardering van het gehele traject tot en met Loven tot CEMT-klasse IV, het saldo van de baten de (Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse, MKBA-) kosten kan dekken. Na afstemming met het ministerie van IenW is er om die reden voor gekozen om een alternatieve oplossing te onderzoeken. De nu voorliggende alternatieve oplossing gaat uit van de '*Optimalisatie van het Wilhelminakanaal tussen Kraaiven en Loven*', voor grotere schepen. Het gaat hierbij

¹ CEMT-klasse IV betekent in dit deelproject: een maatgevend schip met een lengte van maximaal 105 m l, een breedte van maximaal 9,5 m l en een diepgang van maximaal 2,80 m l. Het laadvermogen van een dergelijk schip is ca. 1.900 ton.

om het mogelijk maken van klasse IV-schepen van maximaal 90 meter en met een diepgangbeperking van 2,10m. Daarbij is uitgegaan van een enkelstrooks-vaarwegprofiel over een gedeelte van dit traject, waarbij de beroepsvaartschepen onderling het gebruik van dit traject afstemmen. Het verbetert de vaarwegcapaciteit en houdt de mogelijkheid open om – op lange termijn – conform ambitie van de regio door te groeien naar volwaardige klasse IV-vaarwegtraject.

Datum

30 september 2024

Documentnummer

C2276102/ 6002434

Deze alternatieve oplossing faciliteert met name het containervervoer en de lichte bulkgoederen. Vanwege de diepgangbeperking is de oplossing minder geschikt voor het vervoer van zwaardere bulkgoederen.

In samenwerking met het ministerie van IenW en Rijkswaterstaat is deze alternatieve oplossing nader onderzocht en uitgewerkt. Ook zijn diverse vertegenwoordigers van het bedrijfsleven geraadpleegd. Hieruit is gebleken dat het structureel toestaan van klasse IV-schepen op dit traject realiseerbaar is, nadat een aantal maatregelen is uitgevoerd.

Het nieuwe maatregelenpakket (de nieuwe scope) omvat:

- de vervanging van drie beweegbare bruggen (Waalstraat, Lijnsheike en Heikantsebaan) door bruggen met een grotere vaarwegbreedte;
- het realiseren van nieuwe wacht-, passeer- en ophoudplaatsen voor de grotere schepen;
- het vervangen van de damwand in de buitenbocht tussen brug Lijnsheike en Heikantsebaan; en,
- plaatsing scheepvaartbeoordeling met instructies aan de schippers in verband met het veilig gebruik van het enkelstrooks vaarwegprofiel.

Optimalisatie WHK Kraaiven – Loven met vaarwegprofielen en locaties passeer-, wacht-, en ophoudplaatsen

Vanuit haar rol als vaarwegbeheerder heeft Rijkswaterstaat bevestigd dat het Wilhelminakanaal tussen Kraaiven en Loven na realisatie van de genoemde werkzaamheden structureel door grotere schepen (CEMT klasse IV t/m 90 meter en 2,10m diepgang) kan worden gebruikt.

Deze oplossing is toereikend voor 10 stuks klasse IV-beroepsvaartschepen per etmaal. Het aantal schepen zal worden gemonitord om te controleren of de maatregelen afdoende werken. De gemeente Tilburg stuurt daarnaast op 'het juiste bedrijf op de juiste plek'. Met ruimtelijke instrumenten wordt actief gestuurd op gebruik van de watergebonden kavels voor de juiste business. Dit om de beschikbare vaarcapaciteit op het Wilhelminakanaal optimaal te benutten en de intensiteit op het traject naar Loven zo mogelijk te beperken.

Op basis van de overeengekomen alternatieve oplossing wordt komende tijd de benodigde investeringsomvang inzichtelijk gemaakt en zal met de samenwerkende partners de financiering nader worden bepaald.

Datum

30 september 2024

Documentnummer

C2276102/ 6002434

Trimodale ontwikkeling Loven

Parallel aan de stappen die worden gezet in de projecten herbouw Sluis II en optimalisatie traject Kraaiven-Loven, werkt BTT (Barge Terminal Tilburg) aan de realisatie van trimodaal Loven. Een haven voor de overslag van goederen met voorzieningen voor drie modaliteiten: weg, spoor en binnenvaart.

Communicatie

De omgevingsdialoog voor de ontwikkeling van haven Loven wordt door de gemeente Tilburg gevoerd in samenhang met de omgevingsdialoog voor het project Optimalisatie traject Kraaiven-Loven.

Het college van Tilburg zal de gemeenteraad via een raadsbrief tegelijkertijd informeren.

Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, zal ik uw Staten daar nader over informeren.

Met vriendelijke groet,

S.J.A.H Smeulders